

**UCHWAŁA Nr XXXIX/267/09
RADY GMINY SICIENKO
z dnia 2 grudnia 2009 roku**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2010.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 roku Nr 70, poz. 473 , Nr 115, poz.793 , Nr 176, poz. 1238 z 2008 Nr 227, poz. 1505 z 2009 Nr 18 , poz.97,Nr 144, poz. 1175) uchwała się, co następuje:

§1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2010 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§4. Uchwałę ogłasza się w sposób miejscowo przyjęty, tj. na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Sicienko.

Przewodniczący
Rady Gminy Sicienko

Marek Nadolny

Uzasadnienie

Organy samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmiany obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Prowadzenie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci opracowanego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

W związku z powyższym uchwałę uważa się za zasadną.

Przewodniczący
Rady Gminy Bieńsko

Marek Nadoń

*Załącznik
do Uchwały Nr XXXIX /267/09
Rady Gminy Sicienko
z dnia 2.12.200.r.*

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2010

WPROWADZENIE	2
1. CELE PROGRAMU	4
2. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	6
3. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ	14
3.1. Placówki funkcjonujące na terenie Gminy Sicienko	14
3.2. Zasoby kadrowe	15
4. ZADANIA I KIERUNKI DZIAŁAŃ NA 2010 ROK	16
4.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	16
4.2. Udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej	17
4.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży	18
4.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	19
4.5. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi	19
4.6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	19
5. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	20
5.1. Zadania komisji	20
5.2. Wynagrodzenie GKRPA	21
6. FINANSOWANIE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI	21
6.1 Plan wydatków na 2010 rok	22

WPROWADZENIE

W grupie wielu problemów społecznych jakie występują w naszym kraju problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tego zjawiska oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Konsumpcja napojów alkoholowych ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych takich jak zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. **Zgodnie z Raportem Światowej Organizacji Zdrowia** dotyczącym Stanu Zdrowia na Świecie **alkohol jest na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, uważany jest również za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko zgonu przed 65 rokiem życia**, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem.

Trudno wyliczalne są straty w sferze psychologicznej i emocjonalnej jakie wywołuje alkohol w rodzinach. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż szkody jakie są powodowane przez nadużywanie alkoholu wykraczają szeroko poza sferę osoby pijącej. Rozmiary szkód mogą być zmniejszone przez skuteczną politykę wobec spożywania napojów alkoholowych.

Mając na uwadze to negatywne zjawisko państwa europejskie podejmują szereg działań mających na celu ograniczenie spożycia napojów alkoholowych, a tym samym zmniejszenie problemów wynikających z jego nadużywania. Zrozumiałe jest, że znaczenie i rola konsumpcji napojów alkoholowych w Europie jest różnorodna ze względu na uwarunkowania kulturowe. Dlatego każdy kraj tworzy własny program rozwiązywania problemów alkoholowych. Europejski Plan Działań Wobec Alkoholu i inne dokumenty wytyczające kierunki polityki państw Wspólnoty wobec alkoholu, podkreślają wyraźnie, że podejmowanie możliwie jak największej liczby działań powinno odbywać się na szczeblu lokalnym. Jest to zgodne z obowiązującą w Unii Europejskiej zasadą subsydiarności, by możliwie największa ilość kompetencji wraz ze środkami na ich realizację znajdowała się na poziomie lokalnym.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ten akt prawny stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Ustawodawca wskazuje również zadania, jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o zapobieganiu narkomanii oraz ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która wyraźnie definiuje przemoc w rodzinie jako przestępstwo i wyznacza kierunki zwalczania tej patologii. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii i przemocy. Obecnie

nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemem alkoholowym oraz występującą przemocą, ale jak to robić dobrze, skutecznie, profesjonalnie. Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii i przemocy. Lepiej pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi i uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Ustawa zabezpiecza też środki finansowe na realizację programu, które pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele.

Profilaktyka (wg *Encyklopedii PWN*) to wszelka działalność zapobiegająca zjawiskom szkodliwym, np.: chorobom, uzależnieniom, wypadkom itd.; jeden z podstawowych kierunków działania współczesnej medycyny.

Podstawą nowoczesnej profilaktyki jest promocja zdrowia i zapobieganie konkretnym zdefiniowanym zagrożeniom: substancje psychoaktywne, przemoc, zaburzenia emocjonalne, przestępczość.

Istotą nowoczesnej profilaktyki uzależnień nie jest głoszenie wszem i wobec wiedzy na temat szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, ani tym bardziej straszenie skutkami używania tych „przyjemności”, lecz uczulenie i wzmacnianie umiejętności powiedzenia „nie”, aby każdy człowiek miał w swojej świadomości dokonanie wyboru, który zależy tylko od niego samego.

Współczesna profilaktyka wyróżnia trzy poziomy oraz wskazuje cele i formy działania najbardziej dla nich właściwe:

1. *Profilaktyka pierwszorzędowa* – adresowana do ogółu dzieci i młodzieży, ma na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnianie wieku inicjacji (np. alkoholowej, seksualnej). Stanowi rodzaj „szczepionki” dla osób zdrowych, zwiększając ich odporność na oddziaływanie niekorzystnych czynników ryzyka. Terenem realizacji wczesnych działań profilaktycznych jest głównie szkoła. Są to działania nastawione na przekazywanie informacji o konsekwencjach podejmowanych zachowań ryzykownych oraz na kształtowaniu ważnych umiejętności psychospołecznych, tj. radzenia sobie ze stresem, opierania się presji grupy rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów itp.
2. *Profilaktyka drugorzędowa* – adresowana jest do grup podwyższonego ryzyka, a więc do osób, które przeszły już inicjację i u których występują poważne problemy (osobiste, rodzinne, szkolne); jej celem jest umożliwienie wycofania się z ryzykownych zachowań. Młodemu ludziom z tej grupy już nie wystarczą działania informacyjne i edukacyjne prowadzone w klasach. Niezbędne jest podjęcie głębszej interwencji poprzedzonej specjalistyczną diagnozą pozwalającą określić stopień

zagrożenia oraz charakter i głębokość problemów psychologicznych, rodzinnych oraz szkolnych. Formy pomocy ustala się na podstawie wyników diagnozy (zajęcia wyrównawcze, terapia indywidualna i rodzinna, socjoterapia). Pomoc ta może być organizowana przez pedagoga, poradnię psychologiczno - pedagogiczną, świetlicę socjoterapeutyczną.

3. *Profilaktyka trzeciorzędowa* - adresowana jest do ludzi z grup wysokiego ryzyka (uzależnionych), którzy ponoszą już poważne konsekwencje swoich zachowań. Jej celem jest ograniczenie głębokości i czasu trwania zaburzeń, a także zmniejszenie szkód związanych z ryzykownym trybem życia. Podejmowane działania (odtrucie, leczenie odwykowe, psychoterapia, resocjalizacja) organizowane są już nie przez szkoły czy poradnie oświatowe, lecz przez specjalistyczne instytucje.

1. CELE PROGRAMU

Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców, a także o dostępnych zasobach sama może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze, które zostaną skierowane do społeczności lokalnej.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Program ten jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy.

Niniejszy program powstał w oparciu o:

- Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawę o pomocy społecznej,
- Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006 –2010,
- Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- dane Policji, GOPS, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy ,
- analizę ankiet przeprowadzonych w roku szkolnym 2008/2009 wśród uczniów klas V szkoły podstawowej i klas I gimnazjum.
- opracowania ankietowego „ Młodzi Polacy o zachowaniach ryzykownych” przeprowadzonego w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł obejmującego badanie młodzieży gimnazjalnej z terenu Gminy Sicienko.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPiRPA w 2010 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz możliwości finansowych, instytucjonalnych i kadrowych. Ich wykonanie opiera się na diagnozie problemów alkoholowych występujących na terenie gminy Sicienko.

Nadrzędnym celem *Programu* jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do:

- a) **zmniejszenia rozmiarów problemów, które aktualnie występują na terenie Gminy,**
- b) **zwiększenia zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami,**
- c) **zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych,**

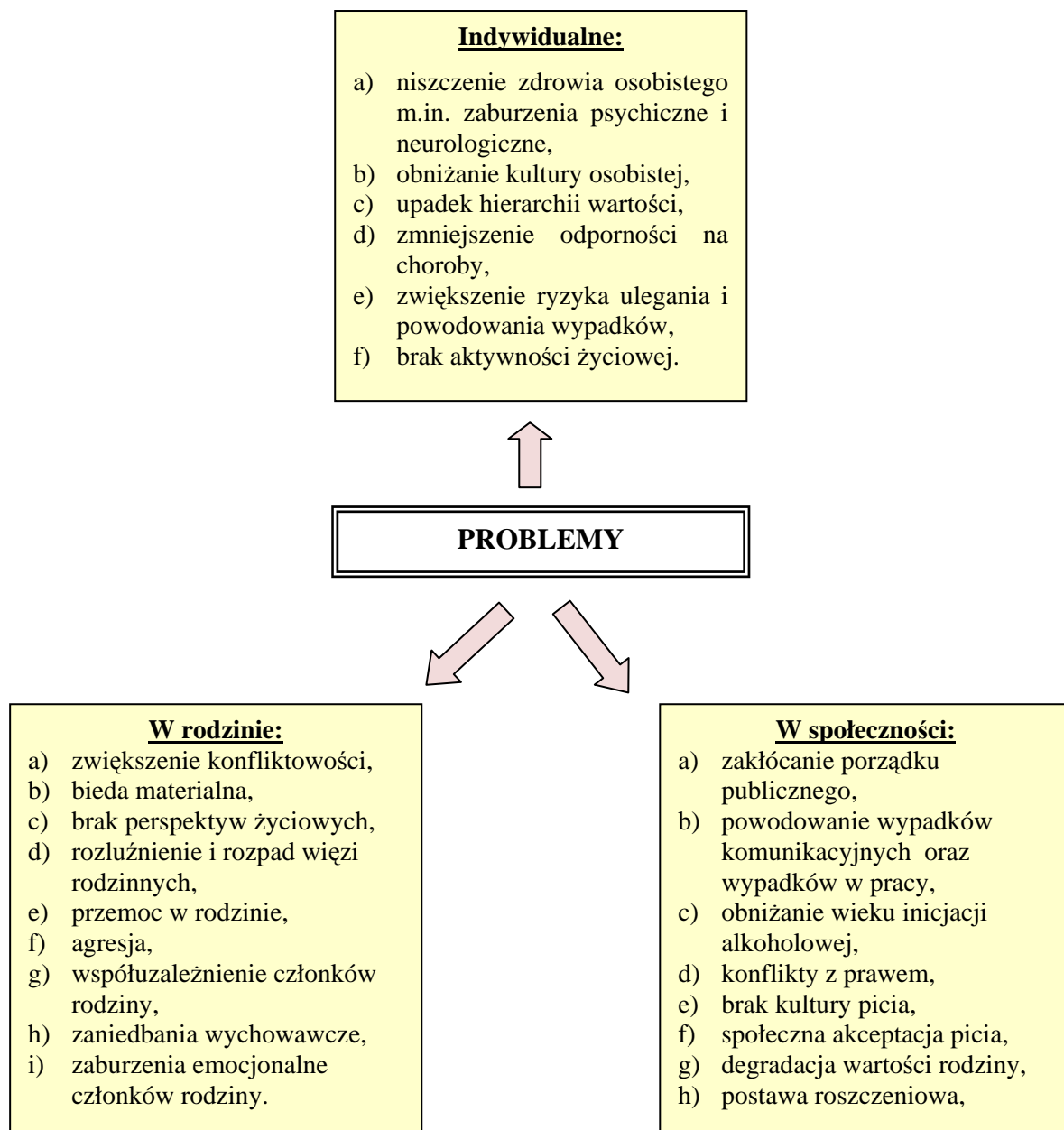
Realizacja powyższych działań będzie odbywała się poprzez:

- udzielanie dalszej pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom,
- udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej zgodnie z ustawą z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493)
- realizację programu przeciwdziałania agresji (ART) wśród dzieci i młodzieży gminy Sicienko ,
- objęcie pomocą profilaktyczną dzieci poprzez dalsze prowadzenie dziecięcych grup socjoterapeutycznych w placówkach szkolnych, świetlicach wiejskich i świetlicy środowiskowej w Sicienku,
- objęcie pomocą profilaktyczną uczniów klas ponadgimnazjalnych poprzez utworzenie w działających w świetlicach na terenie Gminy Sicienko młodzieżowych grup socjoterapeutycznych,
- realizację profesjonalnych programów profilaktycznych kierowanych do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy Sicienko,
- prowadzenie kampanii informacyjno - edukacyjnych,
- pogłębianie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń zdrowotnych wynikających z używania alkoholu oraz sposobów przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez zakup literatury fachowej,
- podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania w zakresie profilaktyki uzależnień m.in. poprzez organizowanie i udział w seminariach, warsztatach i innych formach szkoleń dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, Policji, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- podnoszenie wiedzy sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- kontrolę placówek handlowych w zakresie przestrzegania ustawy,

- podnoszenie wiedzy rodziców , opiekunów temat zagrożeń zdrowotnych wynikających z używania alkoholu w ramach tzw „Akademii Rodzica”

2. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Alkohol jest przyczyną wielu różnorodnych problemów społecznych i zdrowotnych, które w ocenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawiają się następująco:

Wielokrotnie przeprowadzone badania przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie pozwalają na statystyczne wyliczenie, jaka liczba mieszkańców ma problemy z alkoholem (tabela nr 1).

Tabela nr 1. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych¹:

		W Polsce 38,6 mln mieszk	W gminie Sicienko 9156 mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 184 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 367 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 367 osób
Osoby pijące szkodliwie	5 - 7% populacji	2 - 2,5 mln	ok.458- 641 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	Około 490 osób: dorosłych i dzieci

Gmina Sicienko liczy 9156 mieszkańców². Szacować należy, że w naszej gminie żyje około 184 osób uzależnionych od alkoholu i około 458-641 osób pijących szkodliwie i ryzykownie. Wokół nich żyją dorośli członkowie rodzin (małżonkowie, rodzeństwo, rodzice, dziadkowie), czyli dalsze 367 mieszkańców. Toksyczne zachowania nadużywających alkoholu, wywołują u najbliższych zaburzenia występujące z różnym nasileniem, nazywane współuzależnieniem. W rodzinach, gdzie występuje problem z alkoholem żyje około 367 dzieci. Nadużywaniu alkoholu towarzyszy bardzo często występowanie przemocy. Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci w tych rodzinach. Przeżycia takie zaburzają postrzeganie otaczającego świata, mogą być przyczyną wielu chorób psychosomatycznych a także trudności w nauce. Dzieci te uczą się agresji, co w przyszłości może skłonić je do zachowań ryzykownych, znęcania się nad słabszymi, bójek, kradzieży oraz używania alkoholu i narkotyków.

Członkowie rodzin, w których występuje problem alkoholowy często doświadczają niedostatku materialnego z powodu utraty zdolności do pracy lub niskich wynagrodzeń czy też dużych wydatków na alkohol.

Powyższe dane wynikają z szacunków przeprowadzonych przez PARPA i na zasadzie analogii zostały obliczone dla gminy Sicienko. Podane liczby różnią się od danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku i Posterunku Policji w Sicienku, czy innych dostępnych danych przedstawionych poniżej. Rozbieżności wynikają z faktu, że wymienione jednostki nie zawsze mają dostęp do wszystkich danych. Na przykład GOPS posiada informacje o problemach alkoholowych występujących u swoich „podopiecznych” i nie zawsze zna problemy innych ludzi nie będących „klientami” ośrodka. Ponadto wiadomo, że wiele rodzin, w których występuje problem

¹ Dane szacunkowe, opracowane na podstawie danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

² Stan na dzień 30.09.2009r. – według danych Referatu Spraw Administracyjnych i Obywatelskich Urzędu Gminy w Sicienku

alkoholowy nie zgłasza się po pomoc do żadnych z instytucji, stąd też nie dysponują informacjami o nich.

Poniżej przedstawiono dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku dotyczące ilości osób objętych pomocą i powodów jej przyznawania

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Stan na 31.12.2007		Stan na 31.12.2008		Stan na dzień 30.09.09	
	ogółem	Liczba osób w rodzinach	Ogółem	Liczba osób w rodzinach	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	230	916	185	726	158	592
Sieroctwo	1	9	1	9	0	-
Bezdomność	3	6	1	1	2	2
Bezrobocie	154	632	123	506	98	391
Niepełnosprawność	158	580	144	512	121	401
Długotrwała lub ciężka choroba	77	287	66	218	59	190
Przemoc w rodzinie	14	75	22	112	18	94
Alkoholizm	30	149	36	154	31	130
Narkomania	2	8	2	8	1	2

Z powyższych danych wynika, że alkoholizm jest na piątym miejscu wśród powodów przyznawania pomocy podopiecznym GOPS. Inne powody takie jak ubóstwo, czy bezrobocie mogą w przyszłości powodować, że i w tych rodzinach sięgnie się po alkohol jako środek na odreagowanie złej sytuacji materialnej i poczucia braku celu i sensu życia.

W ocenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych problem alkoholowy dotyka znacznie większej liczby osób i rodzin, które nie są podopiecznymi pomocy społecznej, stąd też nie znajdują się w statystyce GOPS.

W roku 2009³ do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 11 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe, w tym 2 wnioski dotyczyły kobiet. Przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia, jednakże nie wszystkie kończyły się chęcią podejmowania leczenia, dlatego w takich sytuacjach Komisja skierowała sprawę do Sądu celem skierowania na leczenie.

Od roku 2008 przy Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Sicienku działają dwie grupy samopomocowe, jedna dla osób uzależnionych (AA)którzy widzą i wyrażają chęć rozwiązania swojego problemu, natomiast druga dla kobiet doświadczających przemocy domowej i współuzależnionych (Al.-Anon) Zajęcia prowadzone są przez certyfikowanego terapeutę i odbywają się raz w tygodniu po 2 godziny.

³ Do dnia 30.09.2009r.

Ryzykiem utraty kontroli nad ilością spożywanego alkoholu obarczone jest tzw. picie „towarzyskie” czy „weekendowe”. Dotyczy ono m.in. kobiet. Liczba kobiet uzależnionych od alkoholu stale rośnie. Piją niezależnie od wieku, statusu społecznego, wykształcenia.

Kobiety są z powodu swej złożonej fizjologii bardziej podatne na uzależnienie od alkoholu niż mężczyźni. Krócej i w sumie mniej muszą pić, by osiągnąć zaawansowaną, ciężką fazę choroby. W trakcie nasilania się uzależnienia mniej się awanturują lub wdają w publiczne bijatyki, rzadziej są bywalczyniami izb wytrzeźwień i nie popełniają pod wpływem alkoholu zbyt wielu ciężkich przestępstw, ale swe zdrowie fizyczne i psychiczne rujną doszczętnie. Niszczą więzi z bliskimi, zrażając ich do siebie. Otoczenie, w tym także najbliższa rodzina, bardzo się wstydzi upijającej się "czarnej owcy". Wstydzi się nawet wtedy, gdy zdobywa się ona na odwagę szukania pomocy, a może zwłaszcza tego, bo wiąże się to z ujawnieniem wstydliwego faktu.

Tak jak żaden alkoholik nie przyczynia się do tego, by w domu było "miło i przyjemnie", tylko na odwrót, tak samo nie jest do tego zdolna kobieta nadużywająca alkoholu. A jednak patrzymy na nich niejednakowo i kobietę oceniamy zawsze surowiej, bardziej bezwzględnie. Nic więc dziwnego, że zasadniczą cechą alkoholizmu kobiet jest wstydlive ukrywanie problemu i przede wszystkim picie w samotności. Kobiety częściej niż mężczyźni piją w ukryciu, bardziej się tego wstydzą, a ich terapia trwa zwykle o wiele dłużej niż u panów. Poważniejsze są również konsekwencje zdrowotne kobiecego alkoholizmu. Obecnie wystarczy rozejrzeć się na oddziałach odwykowych. Kiedyś zdarzały się dwie, trzy panie w grupie panów. Teraz jest odwrotnie. Kobiety częściej niż kiedyś zgłaszają się na terapię, ale też coraz więcej ich pije.

Jednym z czynników sprzyjających powstawaniu uzależnienia jest bezrobocie. Wydłużanie się okresu pozostawania bez pracy powoduje nasilenie się zjawiska izolacji społecznej bezrobotnych, narastanie napięć i konfliktów w najbliższej rodzinie. Ucieczka przed kłopotami życia codziennego najczęściej ma swe odbicie w sięganiu po alkohol. Utrata pracy, albo niemożność jej zdobycia, pomimo nieraz starannego przygotowania zawodowego, jest przyczyną głębokiej frustracji, poczucia zawodu życiowego, rodzi uprzedzenia i niechęć do istniejącego ładu społecznego. Szczególnie dotkliwe są skutki bezrobocia dla życia rodzinnego; powoduje ono napięcia, niszczy wszelkie perspektywy w życiu rodzinnym, staje się przyczyną destabilizacji rodziny, pozbawia ojca autorytetu, degraduje społecznie całą rodzinę, rodzi alkoholizm i inne patologie, ze wszystkimi ich zgubnymi skutkami. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowane są **274⁴** osoby bezrobotne w tym: **142** kobiety; bezrobotni z prawem do zasiłku: **76 osób ogółem**, w tym **34 kobiety**, **18 osób** jest długotrwale bezrobotnych (**powyżej 24 miesięcy**) . W roku 2008 zarejestrowanych było 182 osoby, co oznacza, że bezrobocie wzrosło o 50% . Dane, które przekazał PUP w Bydgoszczy obejmują tylko

---

⁴ Dane na dzień 30.09.2009r.

9 miesięcy roku 2009, można więc wysunąć wniosek, że w końcu roku liczba bezrobotnych jeszcze wzrośnie. Jest to niepokojące zjawisko i ma związek w głównej mierze z kryzysem gospodarki światowej i polskiej z początku roku 2009. Wydawać by się mogło, że 274 osoby to niewielki odsetek osób jak na gminę Sicienko, tym bardziej, że liczba mieszkańców w wieku 18 - 65 lat wynosi 7054. Należy jednak pamiętać, że dane te są zaniżone, gdyż wiele osób, którym nie należy się zasiłek dla bezrobotnych, lub nie korzystają z systemu pomocy społecznej, po prostu nie rejestrują się jako bezrobotni.

Ciągłym zagrożeniem, już od kilku lat, jest problem tzw. *eurosierot*. Kuratorium Oświaty w roku 2008 policzyło uczniów, których rodzice wyemigrowali. Raport jest niepokojący: ponad 5 tys. dzieci z kujawsko-pomorskiego rozmawia z mamą lub tatą tylko przez telefon.

Dane zostały zebrane przez dyrektorów szkół. Na tej podstawie urzędnicy przygotowali raport o eurosieroctwie w regionie. Wynika z niego, że w woj. kuj - pom jest 5139 eurosierot. Aż 648 dzieci zostało w domu bez mamy i taty. Prawie 4,5 tys. - bez jednego z rodziców.

Dzieci źle znoszą rozłąkę i choć mają rodziców, czują się sierotami. Stres i cierpienie okazują w różny sposób. Gorzej się uczą, wagarują, popadają w uzależnienia. W skrajnych przypadkach są agresywne, popadają w konflikty z prawem.

Problem „eurosieroctwa” nie omija również naszej Gminy i dlatego trzeba pamiętać o tych dzieciach i młodzieży, aby zapewnić im alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, aby nie były zdane tylko same na siebie i na rówieśników.

Na terenie Gminy Sicienko funkcjonuje obecnie **28 punktów sprzedaży** napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5 % alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Na 1 punkt przypada 252⁵ dorosłych mieszkańców.

Liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych reguluje Uchwała Nr XIII/74/2003 Rady Gminy Sicienko z dnia 17.12.2003 r. Określa ona limit miejsc sprzedaży napojów alkoholowych – wynosi on 30 punktów.

Z informacji uzyskanych z Posterunku Policji w Sicienku wynika, że w stosunku do roku 2008 w bieżącym roku zmalała liczba przestępstw z udziałem nietrzeźwych kierujących. Nie odnotowano żadnego przypadku spożycia alkoholu w miejscu publicznym (tab. nr 3).

Tabela 3. Dane dotyczące naruszania prawa i porządku publicznego⁶

Rodzaj zdarzeń:	2007	2008	2009 ⁷
Przestępstwa			

⁵ Liczba dorosłych mieszkańców gminy na dzień 30.09.09r wynosi 7054

⁶ Dane uzyskano z Posterunku Policji w Sicienku

⁷ Dane na dzień 25.10.2009

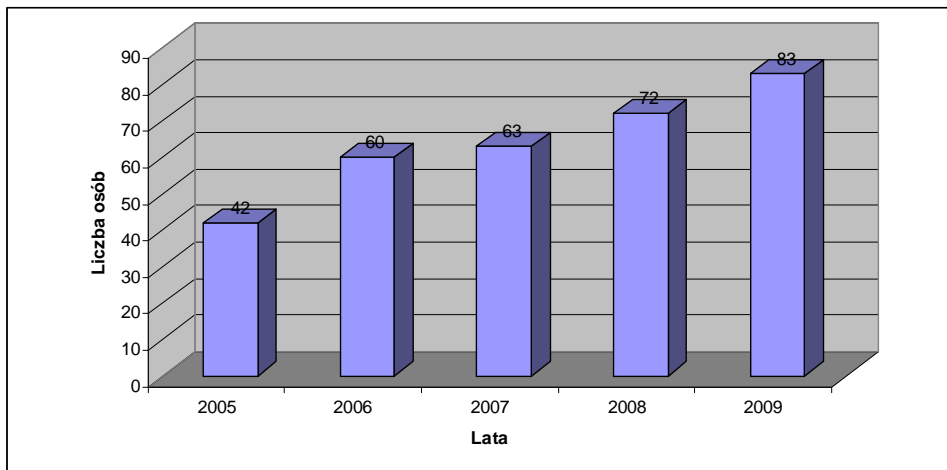
Nietrzeźwy kierujący	25	44	36
Kradzież z włamaniem/kradzież	57	58	44
Znęcanie się nad rodziną	21	25	10
Pobicie / obrażenia ciała	13	12	3
Groźby	24	13	14
Inne	-	-	-
Wykroczenia			
Nietrzeźwi kierujący	1	1	2
Spożywanie alkoholu w miejscu publicznym	1	10	0
Interwencje	281	397	164

Tabela 4. Dane dot. ilości mieszkańców gminy Sienko dowiezionych przez Policję do Policyjnej Izby Zatrzymań

Liczba mieszkańców	2009 ⁸
	6

Tabela 5. Dane dot. liczby osób przyjętych przez terapeutę uzależnień

Lata	2005	2006	2007	2008	2009 ⁹
Liczba osób	42	60	63	72	83

Z powyższych danych wynika, że coraz więcej osób korzysta ze spotkań z terapeutą. Ludzie wychodzą z ukrycia, rozmowa o problemach nie jest już tak wstydliva jak jeszcze kilka lat temu.

Tabela 6. Dane dotyczące liczby osób przyjętych przez specjalistę ds. przemocy

⁸ Dane na dzień 25.10.2009r.

⁹ Dane na dzień 30.10.2009r.

Lata	2006	2007	2008	2009 ¹⁰
Liczba pacjentów	50	56	60	48

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwróciła się do pedagogów szkolnych z prośbą o określenie głównych obszarów problemowych występujących w poszczególnych placówkach szkolnych. Na podstawie uzyskanych informacji przygotowano zestawienia najważniejszych problemów wraz z prawdopodobnymi przyczynami ich występowania.

Tabela nr 7. Główne obszary problemowe w szkołach

Lp.	Problem	Możliwe przyczyny zachowań
1	Nagminne używanie wulgaryzmów i brak kultury osobistej w relacjach uczniów – uczniów	- obyczaj środowiskowy - solidaryzowanie się z grupą - chęć zwrócenia uwagi - brak reakcji dorosłych - manifestacja buntu
2	Palenie papierosów	- ciekawość, - bezkarność - złe wzorce w środowisku - podkreślanie własnej „dorosłości”
3	Częste przypadki agresji w różnych formach	- negatywne wzorce - nie radzenie sobie z emocjami - bezkarność
4	Kłopoty w nauce	- brak zainteresowania ze strony rodziców - trudności w nauce - brak systematyczności - wpływ grupy

Przedstawione zjawiska potwierdzają konieczność zapewnienia dzieciom i młodzieży zajęć uczących konstruktywnego spędzania wolnego czasu i będących alternatywą wobec sięgania po używki. Mogą to być zajęcia pozalekcyjne, socjoterapeutyczne, wyjazdy na obozy, zajęcia sportowe.

Bardzo ważnym, o ile nie najważniejszym, problemem jest spożywanie alkoholu i innych używek przez nieletnich. Prowadzone od wielu lat ogólnopolskie badania ankietowe wśród młodzieży pokazują, że picie alkoholu przez młodzież staje się powoli statystyczną normą. Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej.

Na zlecenie Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku w roku szkolnym 2008/2009 została przeprowadzona ankieta dotycząca stosunku młodzieży do używek tj. papierosy, alkohol i środki odurzające oraz do problemu agresji. Badaniu poddano uczniów klas

¹⁰ Do dnia 30.09.2009r.

piątych szkół podstawowych oraz uczniów pierwszych klas gimnazjalnych. W ankiecie wzięło udział 215 uczniów, w tym 124 uczniów szkoły podstawowej i 91 gimnazjum.

90% ankietowanych piątoklasistów nigdy nie paliło papierosów, co oznacza, że używka ta nie jest w kręgu zainteresowań piątoklasistów.

Ankietowani słyszeli o środkach uspokajających (33%), marihuanie (37%), amfetaminie (17%), LSD (5%). Mimo to nigdy ich nie próbowali (90%). Tylko 2 % przyznało się do eksperymentowania z lekami uspokajającymi lub nasennymi. Część osób nie odpowiedziała na pytanie dotyczące eksperymentowania ze środkami odurzającymi..

23% ankietowanych przyznało się do picia alkoholu, z czego 48% piwa, 38% wina, 14% wódki. Jest to wynik niepokojący, ponieważ 11-12 lat to zdecydowanie zbyt wcześnie na eksperymentowanie z alkoholem.

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród gimnazjalistów przedstawiają się następująco:

64% ankietowanych nigdy nie paliło papierosów. Do palenia przyznało się 36% gimnazjalistów, z czego 20% nie w ciągu ostatnich 30 dni, a 8% mniej niż 1 papieros na tydzień w ciągu miesiąca poprzedzającego przeprowadzenie ankiety.

Z papierosami więcej eksperymentowali uczniowie z Wojnowa (50%) niż z Sicienka (25%), ale w grupie „palaczy” z Sicienka więcej jest osób, które paliły 40 razy i więcej (16%).

Z analizy wynika, że w miesiącu poprzedzającym przeprowadzenie ankiety 43% uczniów pierwszej klasy gimnazjum piło piwo, 18% wino i 21% wódkę.

Większość ankietowanych, którzy mieli kontakt z napojami alkoholowymi, twierdzi, że miało to miejsce 1-2 razy w ciągu ostatniego miesiąca (ankietę przeprowadzono we wrześniu). Aż 65% uczniów jednej z klas w Wojnowie przyznało się do picia piwa, z tego większość 1-2 razy. Może to być sygnałem, że młodzi ludzie po ukończeniu „podstawówki” czują się bardziej dorośli lub są mniej kontrolowani przez rodziców i podejmują pierwsze próby spożywania alkoholu. W tej sytuacji zasadne wydaje się organizowanie akcji informacyjnych dla uczniów pierwszych klas nt. szkodliwości spożywania alkoholu, zarówno w kontekście zdrowotnym jak i społecznym.

Ankieta dowodzi, że młodzież słyszała o różnorodnych środkach odurzających. Niektóre są bardziej, inne - mniej znane. Mimo tego młodzież nie eksperymentuje z nimi. Do próbowania środków odurzających przyznało się 5% ankietowanych (leki nasenne, marihuana, amfetamina). To i mało, i dużo. Mało, bo cieszy te 95% osób, które są czyste w tym względzie. Dużo natomiast, bo są to konkretne osoby – młodzi ludzie – którzy igrają z olbrzymim zagrożeniem, jakim jest świat narkotyków. To oznacza, że ktoś z ich środowiska „poczęstował” ich ww. substancjami. Dobrze, jeśli to były tylko próby i na nich skończy się przygoda młodzieży z substancjami niedozwolonymi.

W ankietach znalazły się także pytania mające pokazać stosunek uczniów do tematu przemocy.

Piątoklasiści w większości są zgodni, że przemoc nie rozwiązuje problemów i nie można jej stosować nawet w ważnych sytuacjach. Tak twierdzi 76% ankietowanych.

21% piątoklasistów uważa, że niektóre sytuacje usprawiedliwiają stosowanie przemocy – wymieniają tu: samoobronę, obronę słabszych (38%), ratowanie honoru rodziny i kolegów, których ktoś obraża (42%).

Wśród gimnazjalistów aż 60% ankietowanych twierdzi, że użyłoby przemocy w razie konieczności. Okoliczności, które ich zdaniem usprawiedliwiają przemoc to m.in. obraza bliskich (36%), odwet za krzywdę (24%), czy reakcja na naśmiewanie się (12%).

Powyższe dane są niepokojące. Młodzież ma zbyt „lekkie” podejście do problemu przemocy. I tu znaczna rola pedagogów szkolnych, socjoterapeutów, nauczycieli, a przede wszystkim rodziców. Trzeba nieustannie uświadamiać młodym ludziom, że przemoc nie jest dobrym rozwiązaniem żadnej sytuacji oraz wskazywać im alternatywne sposoby pokonywania problemów. Dlatego też w roku 2010 realizowany będzie program przeciwdziałania agresji ART.

3. ZASOBY UMOŻLIWIĄJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ

3.1. Placówki funkcjonujące na terenie Gminy Sicienko

- Służba Zdrowia:
  - Ewa Zamiatąła-Grzelak GEMED, Sicienko
  - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SOWMED Wojciech Sobociński, Kruszyn
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku,
- Posterunek Policji w Sicienku,
- Świetlica Środowiskowa w Sicienku,
- Gminny Ośrodek Kultury w Sicienku, w którego skład wchodzi:
  - a) Wiejski Dom Kultury w Strzelewie,
  - b) Gminna Biblioteka Publiczna w Sicienku z filią w Kruszynie,
  - c) Wiejski Dom Kultury w Kruszynie,
  - d) Klub Wiejski w Murucinie,
  - e) Dom Rolnika w Mochlu oraz
  - f) Świetlice wiejskie w miejscowościach: Dąbrówka Nowa, Gliszcz, Łukowiec, Nowaczkowo, Pawłówek, Teresin, Trzemiętowo, Trzemiętówko, Wierzchucinek, Zawada, Zielonczyn.
- Szkoły:

Tabela nr 8. Wykaz szkół wraz z liczbą uczniów na terenie Gminy Sicienko

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów¹¹
1	Zespół Szkół w Wojnowie	<u>310</u>
	<u>w tym:</u> - podstawówka	137
	- gimnazjum	173
2	Zespół Szkół w Sicienku	<u>336</u>
	<u>w tym:</u> - podstawówka	141
	- gimnazjum	195
3	Szkoła Podstawowa w Kruszynie	<u>126</u>
4	Szkoła Podstawowa w Trzemiętowie	<u>107</u>
5	Szkoła Podstawowa w Samsiecznie	<u>71</u>
6	Szkoła Podstawowa w Strzelewie	<u>69</u>
	<u>Razem</u>	<u>1019</u>
	w tym: - podstawówka	<u>651</u>
	- gimnazjum	<u>368</u>

3.2. Zasoby kadrowe:

- ✓ Specjalista psychoterapii uzależnień, biegły sądowy - 1 osoba,
- ✓ Terapeuta uzależnień prowadzący grupy samopomocowe - 1 osoba,
- ✓ Certyfikowany specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 1 osoba,
- ✓ Psycholog – 1 osoba,
- ✓ Pedagodzy szkolni – 5 osób: ZS Wojnowo, ZS Sicienku - 1 etat; SP Kruszyn, Strzelewo, Samsieczno, Trzemiętowo - ½ etatu,
- ✓ Absolwenci Studium Socjoterapii posiadający pełne uprawnienia do prowadzenia dziecięcych i młodzieżowych grup socjoterapeutycznych – 9 osób,
- ✓ Osoby posiadające uprawnienia do realizacji programów profilaktyczno-wychowawczych „Spójrz inaczej” i „Elementarz „ – 26 osób,
- ✓ Osoby przeszkolone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 15 osób;
- ✓ Osoba przeszkolona z zakresu przeciwdziałania agresji – 1 osoba,
- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku – 4 osoby,
- ✓ Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sicienku zatrudniający psychologa oraz specjalistę ds. przemocy domowej.
- ✓ Trenerzy Programu Zastępowania Agresji – 5 osób.

¹¹ Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Biurze Obsługi Szkół Samorządowych w Sicienku

4. ZADANIA I KIERUNKI DZIAŁAŃ NA 2010 ROK

Działania podejmowane przez samorząd gminy wynikają z zadań określonych w art. 4¹ *ustawy o wychowaniu w trzeźwości...* W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13. 1 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

4.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- 4.1.1.** Kontynuowanie działalności Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Sicienku, tj.:
- informowanie o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach terapii uzależnień,
  - motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia leczenia w placówkach terapii uzależnień,
  - udzielanie wsparcia pacjentom po zakończonym leczeniu odwykowym,
  - uruchomienie interwencji, za zgodą osoby doznającej przemocy, w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej,
  - udzielanie członkom rodzin dotkniętych przemocą porad prawnych i pomocy w kierowaniu spraw o znęcanie, alimentację itp. do Prokuratury i Sądu Rejonowego w Nakle,
  - informowanie o miejscach, gdzie członkowie rodzin (ofiary przemocy) mogą uzyskać schronienie, pomoc materialną itp.

- informowanie o możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną, systemową pomoc dla osoby uzależnionej i jej rodziny,
- finansowanie zatrudnienia specjalisty,

4.1.2. Prowadzenie grupy samopomocowej dla osób uzależnionych (AA) – finansowanie specjalisty.

4.1.3. Finansowanie kosztów sądowych zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

4.1.4. Finansowanie kosztów badania osób w przedmiocie uzależnienia przez biegłego psychiatrę sądowego i psychologa na potrzeby wniosków kierowanych do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania w celu poddania się leczeniu przymusowemu.

4.1.5. Zakup materiałów i wyposażenia związanych z funkcjonowaniem Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego.

4.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

4.2.1. Finansowanie specjalisty w Punkcie Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, działającym przy Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Sicienku, którego zasadniczym celem jest udzielanie fachowych porad osobom doświadczającym przemocy;

Zadania Punktu Informacyjnego dla Ofiar Przemocy:

- dążenie do zmiany świadomości i postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej,
- udzielanie porad,
- uświadamianie ofierze jej prawa o nietykalności osobistej,
- zmotywowanie poszkodowanej do podjęcia wszelkich działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji życiowej,
- ścisła współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4.2.2. Prowadzenie grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy i współuzależnionych - w tym finansowanie specjalisty.

4.2.3. Zakup i udostępnienie broszur, książek i ulotek o charakterze informacyjnym.

- 4.2.4. Promocja ogólnopolskiego systemu pomocy ofiarom przemocy „Niebieska Linia” poprzez współfinansowanie telefonu zaufania, zgodnie z porozumieniem.
- 4.2.5. Zorganizowanie szkolenia nt. procedury „Niebieskiej karty” i zjawiska przemocy w rodzinie. Adresaci szkolenia – pracownicy GOPS, Policja, pedagodzy szkolni, GKRPA.
- 4.2.6. Organizowanie szkoleń, współfinansowanie lub finansowanie kursów, konferencji, seminariów, porad zwiększających kompetencje osób zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie oraz zajęć edukacyjnych zwiększających świadomość rodziców, opiekunów w zakresie problematyki związanej z spożywaniem napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież w ramach tzw. „Akademii rodzica”

4.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży

- 4.3.1. Prowadzenie przez wykwalifikowaną kadre socjoterapeutów dziecięcych i młodzieżowych grup socjoterapeutycznych – w tym zakup materiałów niezbędnych w realizacji zajęć.
- 4.3.2. Realizacja we wszystkich szkołach kwalifikowanych programów profilaktyczno – wychowawczych.
- 4.3.3. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży oraz zajęć uczących konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu realizowanych w placówkach szkolnych, świetlicach wiejskich, domach kultury.
- 4.3.4. Wspieranie aktywnych form spędzania czasu dzieci i młodzieży przede wszystkim z rodzin zagrożonych alkoholizmem, przemocą domową poprzez uprawianie sportu - finansowanie w sposób stały powstałych sekcji sportowych, organizujący czas dzieci i młodzieży wokół aktywności sportowej (dotyczy uczniów szkół podstawowych, gimnazjum oraz młodzieży ponadgimnazjalnej z terenu gminy Sicienko).
- 4.3.5. Wspieranie działalności świetlicy środowiskowej w Sicienku, w tym dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych oraz zakup materiałów niezbędnych do realizacji zajęć.
- 4.3.6. Zorganizowanie dla dzieci ferii zimowych.
- 4.3.7. Zorganizowanie i sfinansowanie dla dzieci uczestniczących w dziecięcych i młodzieżowych grupach socjoterapeutycznych letniego obozu terapeutycznego.
- 4.3.8. Finansowanie kosztów pracy psychologa zatrudnionego w placówkach szkolnych.
- 4.3.9. Udział w kampaniach promujących zdrowy styl życia.

4.3.10. Finansowanie spektakli teatralnych dla dzieci i młodzieży na temat wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych zagrożeniach.

4.3.11. Przeprowadzenie wśród dzieci i młodzieży programu przeciwdziałania agresji.

4.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

4.4.1. Finansowanie lub dofinansowanie szkoleń, kursów, programów profilaktycznych dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych mające na celu zwiększenie kompetencji w/w osób, w tym diety i koszty dojazdu.

4.4.2. Zorganizowanie i finansowanie szkolenia dla wszystkich podmiotów gospodarczych na temat przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

4.4.3. Przeprowadzenie diagnozy stanu problemów.

4.5. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi

Organ wydający zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych może zlecić przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi instytucjom uprawnionym do przeprowadzenia tego rodzaju kontroli lub Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie wskazanym w regulaminie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół.

4.6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Sprawy, w których gmina występuje jako oskarżyciel publiczny odbywają się w trybie uproszczonym. Wniesienie aktu oskarżenia do sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego, które należy do kompetencji policji. Wójt może w drodze upoważnienia wskazać osobę do reprezentowania gminy przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. W tej roli może wystąpić radca prawny lub adwokat.

5. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

5.1. Zadania komisji

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Sicienko. W skład Komisji wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie profilaktyki alkoholowej. Działa na podstawie regulaminu pracy, w oparciu o harmonogram pracy. Gminna Komisja inicjuje działania w zakresie:

- zwiększenia działalności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielania rodzinom m w których występują problemy alkoholowe ,pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Do właściwości Komisji należy m.in.:

- 1) opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży lub w miejscu sprzedaży,
- 2) opiniowanie decyzji o cofaniu zezwoleń w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym,
- 3) rozpatrywanie wniosków wpływających do komisji,
- 4) kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - odbywa się na zasadach określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- 5) opracowanie założeń do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na każdy rok kalendarzowy,
- 6) dokonywanie kontroli placówek handlowych.
- 7) inne zadania wynikające z Programu.

5.2. Wynagrodzenie GKRPA

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują miesięczne wynagrodzenie, które w 2010 roku wynosić będzie:

- dla członka komisji - 200 ,00 zł (brutto)
- dla przewodniczącego komisji - 300,00 zł (brutto)

6. FINANSOWANIE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Źródłem finansowania zadań zawartych w *Programie* są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót alkoholem. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację zadań określonych w w/w *Programie* i zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie może być przeznaczony na inne cele.

6.1. Plan wydatków na 2010 rok

Wydatkowanie środków - dział 851 „Ochrona zdrowia”, rozdział 85154
Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Lp.	Nazwa zadania /punkt programu/	Wartość (w zł)	Okres realizacji
1	Działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego oraz Punktu Informacyjnego dla Ofiar Przemocy /4.1.1; 4.2.1; 4.2.5/	8 800,00	Cały rok
2	Finansowanie kosztów badania biegłego sądowego oraz kosztów sądowych /4.1.3; 4.1.4/	600,00	Cały rok
3	Finansowanie telefonu „Niebieska Linia” /4.2.4/	272,00	I kwartał
4	Grupa wsparcia dla osób uzależnionych /4.1.2/	4 400,00	Cały rok
5	Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy /4.2.2/	3 300,00	Cały rok
6	Programy profilaktyczno – wychowawcze /4.3.2/	4 320,00	I - V; IX - XII
7	Zajęcia socjoterapeutyczne /4.3.1/	16 704,00	I - V; IX - XII
8	Zajęcia pozalekcyjne /4.3.3/	18 000,00	I - V; IX - XII
9	Zajęcia sportowe 4.3.4/	11 520,00	I - V; IX - XII
10	Wspieranie działalności świetlicy środowiskowej, w tym dożywianie, zakup materiałów, artykułów spożywczych /4.3.5/	1 300,00	Cały rok
11	Ferie zimowe /4.3.6/	2 440,00	I kwartał
12	Obóz socjoterapeutyczny (w tym ubezpieczenie, dowóz, zlecenia, zakup materiałów) /4.3.7/	25 120,00	VI - VIII
13	Finansowanie psychologa /4.3.8/	14 400,00	Cały rok

14	Udział w kampaniach trzeźwościowych /4.3.9/	1 220,00	Cały rok
15	Finansowanie spektakli o tematyce profilaktycznej /4.3.10/	1 200,00	Cały rok
16	Realizacji programu przeciwdziałania agresji – ART. /4.3.11/	8 640,00	I-V; IX-XII
17	Zakup książek, ulotek informacyjnych, broszur /4.2.3/	500,00	Cały rok
18	Szkolenia dla realizatorów programu /4.2.6; 4.4.1/	700,00	Cały rok
19	Podróże służbowe krajowe /4.4.1/	600,00	Cały rok
20	Zakup materiałów dla grup socjoterapeutycznych /4.3.1/	800,00	Cały rok
21	Zakup materiałów do RPK /4.1.5/	1 000,00	Cały rok
22	Wynagrodzenia GKRPA /5.2/	10 800,00	Cały rok
23	Opłata za przelewy	200,00	Cały rok
24	Diagnoza stanu problemów /4.4.3/	2 500,00	V-VIII
	Razem:	<u>139 336,00</u>	

Przewodniczący
Rady Gminy Świdniko

Marek Wiadołny